Jak nocować w lesie odpowiedzialnie i nie zostawiać po sobie śladu? Obejrzyj webinar.

1.7.2026 - | Generalna Dyrekcja Lasów Państwowych

Obejrzyj webinar poświęcony idei Leave No Trace („Nie zostawiaj śladu”) oraz programowi Lasów Państwowych „Zanocuj w lesie”.

Jak nocować w lesie odpowiedzialnie i nie zostawiać po sobie śladu? Odpowiedzi na te i wiele innych pytań padły podczas webinaru

Gościem webinaru był dr Przemysław Płoskonka – wykładowca Akademii Wychowania Fizycznego w Warszawie, badacz i praktyk edukacji outdoorowej, współtwórca programu szkolenia Trenerów Etyki Outdoorowej oraz osoba, która w ostatnich latach odpowiadała za wdrażanie i popularyzację programu Leave No Trace w Polsce.

W czasie webinaru poruszono wiele kwestii:

- Czym jest kultura Leave No Trace (Nie zostawiaj śladu)
- Jaka jest historia amerykańskiego Wilderness Act, National Outdoor Leadership School (NOLS) oraz droga do globalnego standardu etyki outdoorowej.
- Jak ekologia rekreacji i badania naukowe oceniają realny wpływ człowieka na runo leśne, glebę, zasoby wodne oraz dzikie zwierzęta (i dlaczego 4-dniowy biwak potrafi zaburzyć wegetację na lata).
- Jak wygląda Zasada 3 x Z w praktyce – jak poprawnie stosować regułę Zaplanuj – Zanocuj – Zabierz w ramach polskiego programu „Zanocuj w lesie”.
- Jak wygląda przegląd przepisów w Europie: gdzie dostaniesz mandat, a gdzie (tak jak w Skandynawii czy Polsce) możesz cieszyć się legalnym noclegiem w otoczeniu natury.

Cały zapis wykładu można na naszym kanale You Tube TUTAJ

Dla wszystkich, którzy nie mogli uczestniczyć w wydarzeniu lub chcą wrócić do poruszanych zagadnień, udostępniamy zapis webinaru oraz odpowiedzi na pytania zadane przez uczestników w trakcie spotkania.

Wszystkie odpowiedzi na pytania, jakie padły w czasie webinaru, zamieszczamy poniżej:

1. **Jak są oznaczone miejsca, w którym można biwakować w lesie?**

Obszary te można wyszukać w kilku miejscach:

1. Najwygodniej w aplikacji mobilnej mBDL

- Aplikacja mBDL jest darmowa i dostępna na wszystkie systemy operacyjne.

- Działa offline. Jednak przed wyjściem w teren pobierzesz mapę wybranego nadleśnictwa.
- Na ekranie telefonu od razu widzisz granice wyznaczonych stref, opisy terenu oraz mapy nadleśnictw, a nawet sąsiadujących parków narodowych.

2. Na komputerze: Bank Danych o Lasach (BDL)

Jeśli wolisz zaplanować trasę na dużym ekranie, wejdź na stronę Banku Danych o Lasach. Aby zobaczyć strefy noclegowe:

- w dolnym menu wybierz „Mapy BDL”, a następnie „Mapa zagospodarowania turystycznego”;
- zobaczysz na niej wszystkie ścieżki i wiaty. Jeśli chcesz wyczyścić widok i zostawić tylko obszary programu „Zanocuj w lesie”, odznacz w menu warstwy „Infrastruktura turystyczna” oraz „Ścieżki dydaktyczne” lub [kliknij tutaj]);
- jeśli chcesz wiedzieć więcej o danym miejscu, wystarczy, że klikniesz w ikonę informatora (litera „i” w lewym górnym rogu) i wybierz interesujący Cię obszar;

3. na stronach internetowych nadleśnictw i portalu czaswlas.pl. Mapy i szczegółowe informacje znajdziesz również bezpośrednio na stronach nadleśnictw biorących udział w programie oraz w turystycznym serwisie www.czaswlas.pl.

Ważna wskazówka: Gdy już wybierzesz teren, w którym chcesz biwakować, koniecznie odwiedź stronę internetową nadleśnictwa, które nim zarządza. Sprawdź tam regulamin oraz upewnij się, że w tym terminie nie wprowadzono czasowego zakazu wstępu do lasu, np. z powodu zagrożenia pożarowego lub prac leśnych.

2. **Czy można spać też na innych terenach niż te wyznaczone w „Zanocuj w lesie”? Dlaczego można biwakować jedynie w wyznaczonych miejscach? Czy miejscach do biwakowania są wyznaczone w otulinach bądź parkach narodowych?**

Zgodnie z polskim prawem (ustawa o lasach oraz ustawa o ochronie przyrody) na terenach Lasów Państwowych i w parkach narodowych obowiązuje **całkowity zakaz biwakowania „na dziko”**. Zakazy wynikają z przepisów dotyczących ochrony przyrody lub prowadzeniem gospodarki leśnej.

Pamiętajmy, że nasza obecność w lesie, szczególnie nocą, gdy wiele gatunków żeruje, może wywołać u zwierząt dodatkowy stres. Niesie również ryzyko śmiecenia, co przyciąga synantropijne drapieżniki i gryzonie.

Tereny leśne w Polsce spełniają różne funkcje: społeczne, przyrodnicze, jak i gospodarcze (coraz częściej mówi się również o ich znaczeniu dla obronności kraju). Biwakowanie tam, gdzie w danej chwili są prowadzone prace związane z gospodarką leśną: pozyskanie czy zrywka drewna lub nasadzenia, niesie ze sobą bezpośrednie zagrożenie zdrowia i życia turystów. Co roku nieostrożni biwakowicze rozpalający ogniska w niedozwolonych miejscach stwarzają ogromne ryzyko pożarów, które potrafią w kilka godzin strawić setki hektarów lasów.

Na terenach lasów zarządzanych przez Lasy Państwowe można nocować tylko na obszarach objętych programem „Zanocuj w lesie”. Warto jednak pamiętać, że są również dostępne tradycyjne pola biwakowe i namiotowe z przygotowaną infrastrukturą. Wszystkie te miejsca – zarówno strefy programu, jak i pola kempingowe – bez problemu można znaleźć w **Banku Danych o Lasach (BDL)** lub na portalu **czaswlas.pl**.

Parki narodowe nie podlegają Lasom Państwowym, a każdy z nich – w Polsce są 23 parki narodowe, jest samodzielną jednostką. Natomiast, dyrektor parku narodowego ma prawo wyznaczyć konkretne miejsca, w których rozbicie namiotu jest możliwe. Często są one płatne i wyposażone w podstawową infrastrukturę (np. sanitariaty, miejsca na śmieci). Przed podróżą warto zajrzeć na oficjalną stronę internetową parku narodowego, do którego się wybierasz i sprawdź zakładkę „Turystyka” lub „Regulamin dla odwiedzających”. Powinna znajdować się tam dokładna lista i mapa miejsc, w których rozbicie namiotu jest dozwolone.

3. **Czy to prawda, że nie można układać wieżyczek z kamyczków. Czy to aż tak szkodzi przyrodzie?**

Tu mamy do czynienia z dwoma wątkami:

1. Układanie kamiennych wieżyczek to wyraźny ślad ludzkiej ingerencji – swoiste „graffiti z kamieni”. Kiedy jedna osoba ułoży wieżę, kolejne idą w jej ślady i nagle na górskim szlaku lub dzikiej plaży wyrasta kilkadziesiąt konstrukcji. Zamiast dzikiego krajobrazu turysta ogląda „instalację artystyczną”, co zwyczajnie zaburza naturalne piękno danego miejsca. Zasada nie zostawiaj śladów w tym przypadku powinna być traktowana dosłownie.
2. Erozja. Kiedy setki turystów podnoszą kamienie, aby zbudować wieżę, dochodzi do naruszenia stabilności podłoża. Usuwana jest naturalna tarcza chroniąca delikatną warstwę gleby przed słońcem i wiatrem. Po podniesieniu kamieni luźna gleba i piasek są wymywane i wywiewane podczas deszczu lub silnego wiatru. Na stromych, górskich stokach masowe podnoszenie kamieni bezpośrednio przyspiesza procesy erozyjne, niszcząc szlaki i ich otoczenie.

4. **Dlaczego nie można spać na kowboja?**

Na obszarach „Zanocuj w lesie” jak najbardziej można. Nie ma obowiązku używania hamaku czy namiotu.

5. **Gdzie można grillować? Czy tylko w miejscach wyznaczonych na ognisko?**

Rozpalenie otwartego ognia w lesie oraz w odległości mniejszej niż 100 metrów od granicy lasu jest możliwe jedynie w miejscach do tego wyznaczonych przez nadleśniczego. Informacje o nich znajdują się na stronach internetowych nadleśnictw oraz na portalu czaswlas.pl (wystarczy zaznaczyć w filtrach „miejsce na ognisko”).

Grill z otwartym paleniskiem węglowym jest traktowany tak samo jak ognisko – niesie ryzyko pożaru (np. przez odlatujące iskry lub wywrócenie konstrukcji). Dlatego grillować w lesie można wyłącznie w miejscach do tego wyznaczonych (często przy wiatach turystycznych znajdują się specjalne kręgi ogniskowe lub stacjonarne ruszty).

6. **Jakiś czas temu była przeprowadzana ankieta odnośnie „Zanocuj w lesie”. Czy już skończono zbierać opinie i czy zostaną wprowadzone zmiany?**

Skończyło się bardzo dobrze! W naszej ankiecie wzięło udział **ponad 11 tys. respondentów**, za co serdecznie dziękujemy. Taka frekwencja to dla nas znak, że program jest dla Was naprawdę ważny.

Obecnie kończymy szczegółowe podsumowanie wyników. Już teraz możemy zdradzić, że sam program oraz atrakcyjność wyznaczonych terenów oceniacie bardzo wysoko.

Wiemy jednak, że dobre projekty wymagają stałych ulepszeń. Odpowiedzi dostarczyły mnóstwo cennych i konkretnych propozycji modyfikacji. Wśród postulatów pojawiły się: powiększanie obszarów, aplikacja do zgłaszania pobytu czy możliwość wjazdu do lasu kamperem.

Po zakończeniu prac z ankietą wrócimy do Was z pełną informacją i propozycją dalszych działań.

https://www.lasy.gov.pl/pl/jak-nocowac-w-lesie-odpowiedzialnie-i-nie-zostawiac-po-sobie-sladu-obejrzyj-webinar